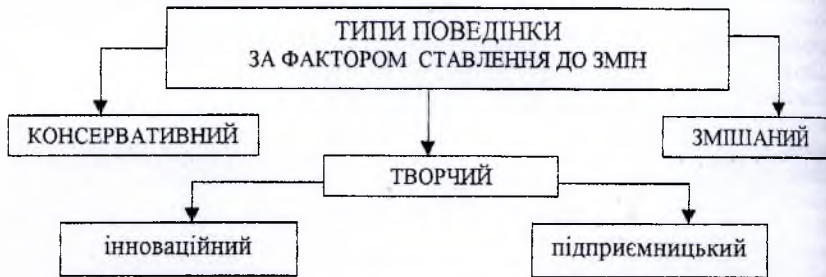

МОТИВАЦІЙНА СПРЯМОВАНІСТЬ ТА ТИПИ ПОВЕДІНКИ ПРАЦЮЮЧИХ

В системі мотиваційних процесів провідне місце займає спрямованість зусиль працюючих в основі якої лежать причинно-наслідкові ознаки: "потреба - мотив". Результати соціологічних дослідження показують наявність деякої різноманітності типів мотиваційної спрямованості серед категорій працюючих, основними з яких є: трудовий, матеріальний, статусний. Кожен з означених типів характеризується певною сукупністю мотивів, що по різному співвідносяться між собою за ознакою пріоритетності в спонуканні до трудового процесу.

Стійкість мотиваційної спрямованості працюючих в значній мірі залежить від факту ставлення кожного до змін, які відбуваються як у змісті виконуваної ними роботи, так і решти чинників, що її означають. Беручи за основу даний фактор в поведінці працюючих, доцільно розглядати такі її типи, врахування яких підвищить рівень ефективності заходів з активізації трудового процесу:

- консервативний, для якого характерним є шаблонне ставлення до роботи з орієнтацією на збереження відчуття стабільності;
- творчий, в якому домінує пошук шляхів реалізації деяких зрушень в трудовому процесі з метою його удосконалення та отримання як емоційних так і економічних вигод;
- змішаний, що поєднує стабільність з можливими змінами, співвідношення яких означається впливом внутрішніх та зовнішніх факторів.

Творчий підхід в роботі зумовлюється характеристиками різної сутності. Якщо в його основі пріоритетним є прагнення творити, то тип поведінки працюючого означається як інноваційний. У випадку спрямованості поведінки до нововведень з метою отримання прибутку без якого вони самі по собі не приносять максимального задоволення і не активізують трудовий процес її слід характеризувати як підприємницький тип.

Характерною ознакою для працівників творчого типу поведінки є обов'язкова причетність до ризику. Однак у працівників схильних до інновацій показник ризикованості має більш тісне співвідношення з потребою самоствердження та самореалізації як особистості, а у підприємців останні перекриваються чинником економічної вигоди, хоча і входять в пріоритетну групу активізуючих факторів.